

Предприятието и фирмата – същност, принципи и функции

I. Същност на предприятието и фирмата.

Всяка една стопанска единица извършва в условията на пазарното стопанство определена дейност.

1. Стопанска дейност – това е дейност осъществявана от търговеца свързана с неговото занятие. Целта е производство на стоки или оказването на услуги за задоволяване на нуждите на потребителите и реализиране на печалба.

Под стопанска дейност се разбира постоянно осъществявана от търговеца дейност, която е негова професия за производство на определени стоки или услуги, които задоволяват потребностите на купувачите. Основна цел на търговеца е печалба и увеличаване на доходите.

Дефинирането на една цел означава тя да бъде точно определена: кой, кога (до), какво, как, защо, трябва да се постигне нещо. Целите трябва да са: реалистични, постижими, гъвкави, контролируеми, предизвикателни, разбираеми/ прозрачни иначе няма да бъдат възприети сериозно, а тогава стават безполезни.

2. Стопанско - организационни форми – всяка стопанска дейност се извършва от две стопански - организационни форми:

а) **фирма** – наименованието, под което търговеца упражнява дейността си и се подписва. Тя може да се състои от името на собственика, предмета на дейност или друга добавка от собственита, които задължително са изписани на български език.

б) **предприятие** – основна стопанска единица, която осъществява производство на стоки и услуги, предназначени за реализация и задоволяващи определени потребности.

В практиката няма предприятие без определено наименование, т.е. фирма, както и фирма, зад която да има дейност на определено предприятие. Затова под фирма се разбира предприятие и обратно.

II. Принципи за създаване и функциониране на предприятието.

1. Истиност и обективност – предприятието трябва реално да съществува, да има определени цели на изграждане и функциониране.

2. Изключителност - при създаването си предприятието трябва да е уникално, неповторимо. Това се постига чрез неговата фирма(наименование), предмет на дейност, атрактивност на продукцията, услугите и други.

3. Стабилност – при смяна на собственика или на неговото име то продължава да функционира.

4.Публичност – това се постига чрез регистрирането на предприятието в търговския регистър.

5.Защитеност – никой търговец или лице няма право да използва фирмата на друго предприятие. Ако това се случи, собственикът ѝ има право да изисква спиране използването на фирмата и обезщетение за щетите.

III.Функции на предприятието:

- маркетинг
- иновации
- финансиране и инвестиции
- производство
- управление на човешките ресурси (социални дейности)
- информационен мениджмънт

Създаване и придобиване на предприятието

Предприятието е основна структурна и икономическа единица в стопанството на една страна. То произвежда стоки и услуги предназначени за реализация и получаване на доходи.

- **Малките предприятия** се характеризират с отсъствие на серийно производство. В тези предприятия работят до 50 души и годишния оборот е до 5 млн. лева

- **Средните предприятия** са с персонал до 250 души и годишен оборот до 15 млн. лева

- за **Големите фирми** е характерно масово производство, рационална организация, трайно осигурени пазари, отлична техническа екипировка и солиден финансов гръб.

Таблица 1. Класификация на малките фирми по отрасли

Отрасъл	Квалификационен отрасъл
Машиностроене	200 заети и по-малко
Строителство	25 заети и по-малко
Търговия на дребно Услуги Други	Оборот от 15 мил.лева и по-малко
Търговия на едро	Оборот от 50 мил.лева и по-малко
Пътнически транспорт	Наличие на 5 или по-малко транспортни средства

Таблица 2. Квалификация на фирмите по брой заети, годишен оборот и принадлежност към икономически сектор

Икономически сектор и	Разделение по брой заети	По годишен оборот
-----------------------	--------------------------	-------------------

Този учебен материал е публикуван от потребител в www.referati.org

размерност		
Индустрия малка средна голяма	до 49 50 до 499 Над 500	До 2 млн. 2 до 25 млн. Над 25 млн.
Занаятчийство малка средна голяма	до 2 3 до 49 над 50	до 100 000 100 000 до 2 млн. над 2 млн.
Търговия на едро малка средна голяма	до 9 10 до 199 над 200	до 1млн. 1 до 50 млн. над 50 млн.
Търговия на дребно малка средна голяма	до 2 3 до 99 над 100	до 500 000 1 до 5 млн. над 10 млн.
Транспорт и съобщения малка средна голяма	до 2 3 до 49 над 50	до 100 000 100 000 до 2 млн. над 2 млн.
Услуге от предприятия малка средна голяма	до 2 3 до 49 над 50	до 100 000 100 000 до 2 млн. над 2 млн.